

Man kan hertil vel siges, at Seminariernes 2 yngste Klasser særlig ere beregnede paa at bibringe Almendannelse, medens Fagdannelsen særlig er henlagt til 3die Klasse, og at de to første Klasser altjaa have Maal tilfælles med Realskolen, og det skal indrømmes, at Lov af 15de Februar 1857 væsentlig bestemmer Forholdet saaledes, men den fremtidige Stilling haves dog, som sagt, for Die under hele Seminarietiden, og Dvelse i at undervise er ikke indskrænket til det sidste Aar, men finder Sted i ikke ganske ubetydeligt Omfang ogsaa i de to første Aar. Det er ikke Tvivl underkastet, at dette i ikke ringe Grad har Betydning for den vordende Lærer, og jeg følger mig overbevist om, at det vil indrømmes, at Lærerstandens Uddannelse navnlig gjennem de lgl. Seminarier hidtil har havt gode Resultater at opvise. Man kunde vel ønske en slydigere Undervisning og en større Uddannelse, ikke imidlertid udenfor Seminarierne, men ved samme, saaledes som Forholdet er i vort Naboland Tyskland, hvor man endnu bestandig føler sig tilfreds med Seminarieuddannelsen, og Staten kraftigen støtter denne. Vil man gjøre gjældende, at et Aars Ophold ved Seminariet vil være tilstrækkeligt for en Præliminarist til at erhverve sig den særlige Fagdannelse, maa jeg dertil svare: For en enkelt begavet ung Mand's Vedkommende maaste, men ikke som Regel, og jeg vil i saa Henseende, foruden at henvise til, hvad jeg ovenfor har udtalt, navnlig bemærke, at for de 7 Fags Vedkommende, hvori der ikke fordres Prøve ved Præliminærexamen, vil et Aars Undervisning være ganske utilstrækkelig, og da særlig hvad angaar Religionskundskab, Sang og Musik samt Gymnastik.

Skal jeg udtale, hvad der efter min Mening kan og bør gjøres for at forhindre, at Læreruddannelsen glider ind i helt nyt Spor ved en Forbindelse af Præliminær- og Skolelærerexamen til Skade for Skolen, vil jeg sige, at det Gæste, der for Øieblikket er at gjøre, er, at Bestemmelsen i Anordningen 30te August 1881 Post 10 maa ophæves. Betingelsen for at opnaa Ret til offentlig Ansættelse i Skolens Tjeneste maa være ens for Alle, men saalænge denne Post staar ved Magt, er dette ikke Tilfældet. Det kunde maaste synes, at det vilde være tilstrækkeligt at bestemme, at der krævedes 2 Aars Ophold i ældste Seminarieklassse, men en saadan Bestemmelse vilde medføre de lgl. Seminariers fuldstændige Ruin. Der vilde være nok, som vilde paatage sig at gjøre Præliminarister færdige paa 1 Aar, og Sagen vilde joge Seminariernes Veiledning. De hidtilværende private Seminarier ere allerede i Begreb med at omdannes til Realskoler, hvortil der knyttes etaarige Kursus for vordende Skolelærere, saaledes Gjedved Seminarium, og lignende Kursus indrettes rundt omkring ved de forskjellige Realskoler, saaledes f. Ex. i Silkeborg. Skulde Post 10 blive staaende, maatte Fordringerne i de der nævnte 5 Fag betydelig skjærpes, og Examen deri helst holdes af samme Examenskommisjon, thi som det nu er, ere baade Examinatorer og Censurer ved Realskolernes Afgangsexamen altfor meget interesserede i disse Skolers Bestaaen og Opløst, og Bedømmelsen bliver derfor altfor mild i Sammenligning med den, som finder Sted over Seminaristernes Prøvestationer.

Den heromtalte Sag anser jeg for at være af allerstørste Betydning for Seminariernes fremtidige Bestaaen og Lærerstandens heldige Uddannelse, og derfor tillader jeg mig underdanigst at andrage paa, at det høie Ministerium gunstigt maatte tage denne Betænkning under Overveielse og træffe saadanne Bestemmelser, hvorved Skolens og Seminariernes Vel paa bedste Maade fremmes.

Kanum, 15de December 1886.

Underdanigst

J. C. Sørensen.